

2009 m. kovo 12 d., ketvirtadienis

17. ragina valstybes nares išnagrinėti sąveiką tarp finansavimo, teikiamo pagal sanglaudos politiką, ir kitų Bendrijos lėšų šaltinių (TEN-T, TEN-E, Septintoji bendroji mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programa, Konkurencingumo ir inovacijų bendroji programa), taip pat Europos investicijų banko ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko teikiamo finansavimo; ragina valstybes nares supaprastinti ir pagerinti prieigą prie fondų lėšų, kurias galima naudoti įgyvendinant finansines priemones JESSICA, JASMINE ir JEREMIE, siekiant paskatinti jomis dažniau naudotis MVĮ ir suinteresuotus naudos gavėjus;

18. ragina Komisiją parengti priemones siekiant padidinti pinigų srautą atsakingoms institucijoms ir padidinti techninę paramą valstybėms narėms, taip pat išplėsti regionų pažangiosios praktikos mainus siekiant pagerinti projektų kokybę ir jų įgyvendinimo veiksmingumą; pabrėžia priemonės JASPERS svarbą rengiant projektus; ragina Komisiją padėti valstybėms narėms, jei būtina, persvarstyti jų veiklos programas; pabrėžia, kad būtina tuoj pat informuoti vietas ir regionų valdžios institucijas apie programų pakeitimus;

19. mano, kad siekiant paspartinti programos vykdymą svarbu, jog Komisija patvirtintų nustatytas nacionalines valdymo ir kontrolės sistemas, ir ragina valstybes nares kuo skubiau užbaigti Komisijos informavimo procesą;

20. pabrėžia švietimo ir mokymo vaidmenį siekiant užtikrinti ilgalaikį ekonomikos augimą ir reikalauja atnaujinti ESF priemones, kad būtų užtikrinta daugiau išteklių ir pasiektas didesnis lankstumo lygis;

21. ragina Komisiją parengti atitinkamus išsamius atkūrimo planų veiksmingumo stebėsenos ir nuolatinio vertinimo kriterijus ir standartus nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis, visų pirma atitikties skaidrumo reikalavimams kriterijus; ragina 2010 m. atlikti reformų efektyvumo vertinimą po to, kai buvo priimti persvarstyti struktūrinių fondų reglamentai, siekiant toliau gerinti šių priemonių veiksmingumą, taip pat išnagrinėti sunkumus ir priežastis, dėl kurių vėluojama šias priemones įgyvendinti; ragina Komisiją atsižvelgti į šias pastabas savo pasiūlymuose dėl kitos kartos struktūrinių fondų programų;

22. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms.

Geresnės karjeros ir judumo galimybės. Mokslo darbuotojams skirta Europos partnerystė

P6_TA(2009)0125

2009 m. kovo 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl geresnių karjeros ir judumo galimybių. Mokslo darbuotojams skirta Europos partnerystė (2008/2213(INI))

(2010/C 87 E/20)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į 2008 m. gegužės 23 d. Komisijos komunikatą Geresnės karjeros ir judumo galimybės. Mokslo darbuotojams skirta Europos partnerystė (COM(2008)0317) ir prie jo pridėtus Komisijos tarnybų darbo dokumentus, t. y. poveikio vertinimą (SEC(2008)1911) ir jo santrauką (SEC(2008)1912),

— atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 19 d. Tarybos sprendimą 2006/973/EB dėl specialiosios programos „Žmonės“, įgyvendinančios Europos bendrijos mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos septintąją bendrąją programą (2007–2013 m.) ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ OL L 400, 2006 12 30, p. 271.

2009 m. kovo 12 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto 2008 m. gruodžio 3 d. nuomonę ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2001 m. birželio 20 d. Komisijos komunikatą „Europos mokslinių tyrimų erdvei skirta judumo strategija“ (COM(2001)0331) ir 2003 m. liepos 18 d. komunikatą „Mokslo darbuotojai Europos mokslinių tyrimų erdvėje. Viena profesija – plačios karjeros galimybės“ (COM(2003)0436), ir 2005 m. kovo 11 d. Komisijos rekomendaciją 2005/251/EB dėl Europos mokslininkų chartijos ir Mokslininkų priėmimo į darbą elgesio kodekso ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą bei Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto ir Kultūros ir švietimo komiteto nuomones (A6-0067/2009),
- A. kadangi Europai reikia daugiau mokslo darbuotojų, galinčių, be kita ko, plėtoti netirtų sričių mokslinius tyrimus, nes jų būtinai reikia siekiant didinti našumą bei konkurencingumą ir jie padeda siekti Lisabonos strategijos tikslų,
- B. kadangi norint panaikinti mokslo darbuotojų trūkumą, būtina paskatinti Europos mokslininkų, dirbančių ne Europos Sąjungoje, grįžimą ir suteikti geresnes galimybes mokslininkams iš trečiųjų šalių, norintiems dirbti Europos Sąjungoje,
- C. kadangi siekiant užtikrinti, kad Europos Sąjunga turėtų kvalifikuotų žmogiškųjų išteklių ir pritrauktų tokių išteklių iš trečiųjų šalių, svarbiausia yra teikti mokslo darbuotojams palankias karjeros Europos Sąjungoje galimybes,
- D. kadangi Europos Sąjungai būtina kovoti su neigiamomis ekonomikos tendencijomis, sutelkiant dėmesį į švietimą ir mokslinius tyrimus, todėl reikia imtis visų įmanomų priemonių, kad būtų užtikrintas mokslo darbuotojų užimtumas, saugumas ir judumas ir kad jie liktų Europos Sąjungoje,
- E. kadangi mokslo darbuotojų judumas yra vienas pagrindinių veiksnių siekiant užtikrinti, kad Europos mokslinių tyrimų erdvė (EMTE) būtų iki galo įgyvendinta,
- F. kadangi siekiant, kad Europa galėtų užtikrinti patenkinamą mokslinių tyrimų sektoriaus plėtrą, turi būti užtikrintas laisvas mokslo darbuotojų judėjimas; kadangi dėl šios priežasties nepaprastai svarbus yra suderintas valstybių narių tarpusavio ir viešojo bei privačiojo sektorių bendradarbiavimas šioje srityje,
- G. kadangi daugeliu atveju galimybės gauti informacijos apie mokslo darbuotojų įsidarbinimo galimybes yra ribotos, nes dauguma konkursų vyksta mokslinių tyrimų įstaigų viduje,
- H. kadangi Europos mokslo darbuotojai senėja ir todėl skubiai reikia iniciatyvų, skirtų suteikti jauniems žmonėms, ypač moterims, galimybių siekti mokslo darbuotojo karjeros ir daryti ją patrauklią,
- I. kadangi daugelyje mokslinių tyrimų įstaigų perkėlimo į aukštesnes mokslines pareigas tvarka tebėra nelanksti ir grindžiama darbo stažu, o ne mokslo darbuotojų pasiekimais,
- J. kadangi dėl to, kad paraiškų teikimo tvarka yra sudėtinga, o mokslo darbuotojams trūksta administracinių įgūdžių, susijusių su tokiais klausimais, kaip formų pildymas užsienio kalba ir patentų registravimas, mokslo darbuotojai netenka noro dalyvauti judumo projektuose,

⁽¹⁾ OL C 175, 2009 7 28, p. 81.

⁽²⁾ OL L 75, 2005 3 22, p.67.

2009 m. kovo 12 d., ketvirtadienis

- K. kadangi daugelis universitetų dar nepripažįsta dalijimosi žiniomis su pramonės atstovais, verslo bendruomene ir visuomene svarbos ir dėl to trūksta ryšių su verslo pasauliu ir mažėja konkurencingumas Europos Sąjungoje,
- L. kadangi kalbiniai įgūdžiai yra svarbūs mokslo darbuotojų judumui, skatinant judumą į šalis, kuriose kalbama plačiau vartojamomis kalbomis, todėl kitoms šalims lieka mažiau galimybių gauti naudos iš judžių mokslo darbuotojų atliekamo darbo,
- M. kadangi judumas yra būtinas doktorantūros studijų aspektas, nes sudaro galimybes sukaupti didesnę mokslinių tyrimų patirtį ir suteikia daugiau karjeros gerinimo galimybių,
- N. kadangi kai kurioms valstybėms narėms judumas svarbus siekiant įveikti sunkumus, susijusius su jų jaunų mokslo darbuotojų mokymu srityse, kuriose nėra kritinės studentų doktorantų masės arba tinkamos mokslinių tyrimų infrastruktūros,
- O. kadangi reikėtų gerinti mokslinių tyrimų įstaigų, įmonių ir pramonės bendradarbiavimą siekiant užtikrinti dalijimąsi žiniomis, tobulesnes naujoves ir efektyvesnę lėšų naudojimą,
- P. kadangi dalyvavimas ES mokslinių tyrimų programose yra puikus būdas populiarinti mokslo darbuotojo profesiją, nes jos sudaro sąlygas konkuruoti tarptautiniu mastu, prisijungti prie tarptautinių mokslinių tyrimų tinklų ir didinti pačių mokslo darbuotojų mokslinių tyrimų galimybių finansavimą,
- Q. kadangi daugumoje mokslo ir inžinerijos sričių bei atsakinguose postuose moterys vis dar menkai atstovaujamos,

Priėmimas į darbą viešo konkurso tvarka ir stipendijų perkėlimas į kitą šalį

1. teigiamai vertina ir remia Komisijos iniciatyvą dėl Mokslo darbuotojams skirtos Europos partnerystės ir mano, kad siūlomi veiksmai turėtų būti veiksmingi šalinant pagrindines Europos mokslinių tyrimų erdvės kūrimo kliūtis;
2. pabrėžia, kad siekiant sukurti pasaulinio lygio Europos mokslinių tyrimų sistemą, remiantis Komisijos ir valstybių narių visapusiška partneryste, būtinas aktyvus visų partnerių dalyvavimas regionų, nacionaliniu ir Europos lygmenimis;
3. pabrėžia, kad reikia prisiimti išpareigojimų dėl siūlomos iniciatyvos patvirtinant konkrečius pasiūlymus, taip pat užtikrinti, kad būtų sparčiai tęsiamas tikslų, susijusių su minėta specialiaja programa „Žmonės“, įgyvendinimas;
4. ragina gerinti galimybes gauti informacijos apie mokslo darbuotojų priėmimo į darbą galimybes bei didinti jos skaidrumą, o valstybinėse įstaigose darbuotojus dažniau priimti į darbą viešo konkurso tvarka; mano, kad informacija apie priėmimą į darbą turėtų būti skelbiama atitinkamos mokslinių tyrimų įstaigos interneto svetainėje ir mokslo darbuotojų judumo svetainėje EURAXESS;
5. pabrėžia poreikį ateityje apibrėžti ir įdiegti bendrą ES karjeros modelį mokslinių tyrimų srityje, taip pat sukurti integruotą informacijos apie darbo ir stažuotų pasiūlymus mokslinių tyrimų srityje Europos Sąjungoje sistemą, taip pat laikosi nuomonės, kad tai svarbiausia siekiant sukurti bendrą darbo rinką mokslo darbuotojams;
6. taip pat pabrėžia, jog, atsižvelgiant į tai, kad būtinas visų partnerių įnašas, svarbus, pirma, valstybių narių pasiryžimas dalyvauti procese, antra, Komisijos išpareigojimas padėti vykdyti procesą ir visų partnerių veiklą rengiant ir platinant pagalbinių medžiagų, tikslių informaciją ir sudarant galimybes keistis pažangiaja patirtimi;

2009 m. kovo 12 d., ketvirtadienis

7. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares kurti mokslinių kvalifikacijų, o ypač neoficialiai įgytų kvalifikacijų, savitarpio pripažinimo standartus;
8. primena 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijos dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo⁽¹⁾ svarbą ir ragina Komisiją skatinti valstybes nares rengti nacionalines kvalifikacijų sistemas ir padėti joms tai daryti, siekiant iki 2010 m. susieti jas su Europos kvalifikacijų sąranga;
9. primygtinai ragina valstybes nares atnaujinti pastangas įgyvendinti minėtoje Europos mokslininkų chartijoje ir Mokslininkų priėmimo į darbą elgesio kodekse numatytus principus;
10. skatina valstybes nares ir valstybines mokslinių tyrimų įstaigas teikti mokslo darbuotojams būtinas paramos paslaugas supaprastinant paraiškų teikimo tvarką ir didinant mokslo darbuotojų galimybes gauti finansavimą, taip pat taikant individualias subsidijas, dėl kurių pagerėtų mokslininkų galimybės tirti pasirinktas temas; atsižvelgdamas į tai, ragina valstybes nares ir Komisiją užtikrinti, kad būtų naudojamos vienodos mokslo darbuotojų judumo paraiškų formos;
11. ragina Tarybą, Komisiją ir valstybes nares atkreipti dėmesį į judumo ir partnerystės programas, vykdomas kartu su trečiosioms šalimis, pvz. į *Erasmus Mundus*, atsižvelgiant į visų dalyvaujančių mokslo darbuotojų profesinės sąveikos ir judumo poreikius;
12. skatina valstybes nares ir Komisiją pervarstyti būtinas individualių mokslinių tyrimų stipendijų perkeliavimo sąlygas, kai tai leidžia finansuojančioms įstaigoms geriau tenkinti savo mokslinių tyrimų poreikius, o mokslo darbuotojams – pasinaudoti mokslinių tyrimų galimybėmis, neprieinamomis jų šalių įstaigose; mano, kad persvarstant pirmiausia turėtų būti sprendžiamas klausimas dėl stipendijų perkeliavimo padarinių valstybių narių mokslinių tyrimų įstaigoms ir dėl nevienodo mokslininkų pasiskirstymo Europos Sąjungos viduje ir tarp ES bei trečiųjų šalių grėsmės;
13. mano, kad didinant mokslo darbuotojų judumą ir stiprinant mokslo darbuotojų iš kitų valstybių narių pritraukiančių įstaigų išteklius bus skatinami kompetencijos centrai ir ta kompetencija bus skleidžiama visoje Europos Sąjungoje;
14. pabrėžia, kaip svarbu skaidriai pradėti abiejų lyčių mokslo darbuotojų atrankos ir paaugstinimo pareigose procesus; ragina valstybes nares užtikrinti geresnę pusiausvyrą tarp vyrų ir moterų institucijose, atsakingose už mokslo darbuotojų priėmimą ir paaugstinimą;
15. mano, jog siekiant užtikrinti, kad būtų skleidžiamos žinios ir kad naujoviški įvairių netirtų sričių moksliniai tyrimai pritrauktų pasišventusius ir kompetentingus mokslo darbuotojus bei didesnius finansinius išteklius, mokslo darbuotojų judumui Europoje turėtų būti teikiama pirmenybė;
16. ragina palengvinti mainus su trečiųjų šalių mokslo darbuotojais, sukuriant tokias priemones kaip specialios vizos mokslo darbuotojams;
17. mano, kad didesnio judumo turėtų būti siekiama stiprinant mokslinių tyrimų įstaigų bei universitetų interesus ir jiems skirtą paramą, kad pagal „mokslininko talono“ sistemą jie galėtų priimti mokslo darbuotojus iš kitų valstybių narių; mano, kad šiuo „mokslininko talonu“ turėtų būti pervedami pinigai mokslo darbuotojams ir jį turėtų atvykusieji į ne savo valstybės narės mokslinių tyrimų įstaigas; taip pat mano, kad ši papildoma parama mokslo darbuotojų judumui turėtų papildyti dabartines finansavimo sistemas ir šis „mokslininko talonas“ skatintų valstybes nares ir mokslinių tyrimų įstaigas konkuruoti pritraukiant talentingiausius mokslininkus;

(1) OL C 111, 2008 5 6, p. 1.

2009 m. kovo 12 d., ketvirtadienis

Socialinės apsaugos ir papildomos pensijos užtikrinimas judiems mokslui darbuotojams

18. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares iširti galimybę sukurti Europos mokslui darbuotojų pensijų fondą, neatsižvelgiant į mokslinių tyrimų sutarties galiojimo laiką;

19. primena, kad tik atsižvelgdama į mokslui darbuotojų, nacionalinių mokslinių tyrimų įstaigų ir moksliniais tyrimais suinteresuotų asmenų nuomones valstybė narė gali parengti išsamų nacionalinį veiksmų planą, skirtą visapusiškai Europos partnerystei užmegzti;

Palankios užimtumo ir darbo sąlygos

20. ragina valstybes nares ir valstybines mokslinių tyrimų įstaigas teikti mokslui darbuotojams, atvykstantiems iš kitų šalių, būtinas paramos paslaugas, įskaitant apgyvendinimo, mokyklų ir vaikų priežiūros paslaugas; mano, kad reikėtų reklamuoti šias paslaugas visose mokslininkų priėmimo į darbą interneto svetainėse;

21. ragina užtikrinti lankstesnes mokslui darbuotojų – vyrų ir moterų – darbo sąlygas, kad jie galėtų derinti darbą ir šeimos gyvenimą, ir ragina panaikinti skirtingų lyčių mokslui darbuotojų atlyginimų skirtumus;

22. ragina valstybes nares parengti priemones, kuriomis būtų siekiama sudaryti sąlygas šeimos nariams gyventi kartu, kai abu sutuoktiniai yra mokslui darbuotojai;

23. primygtinai ragina valstybes nares geriau išnaudoti minėtos specialiosios programos „Žmonės“ finansavimo programų teikiamas galimybes siekiant išvengti „protų nutekėjimo“ Europos Sąjungos viduje; ragina valstybes nares sudaryti mokslui darbuotojams palankesnes sąlygas grįžti į savo šalies įstaigas didinant jų atlyginimus arba siūlant papildomų išmokų, kad užtikrintų ekonomines sąlygas, panašias į turėtas judumo laikotarpiu;

24. ragina valstybes nares ir valstybines mokslinių tyrimų įstaigas gerinti mokslui darbuotojų karjeros galimybes skatinant reformas, kuriomis būtų siekiama padidinti mokslui darbuotojų darbo rinkos konkurencingumą ir sumažinti jos suvaržymus, susijusius su pavaldumu įstaigoms; mano, kad skiriant mokslui darbuotojus į pareigas turėtų būti sudaryta galimybė pripažinti užsienio švietimo įstaigoje praleistą mokslinių tyrimų laikotarpį;

25. yra susirūpinęs dėl to, kad patyrusių arba karjerą baigiančių mokslininkų sutartyse trūksta lanksčių priemonių, nes tai kliudo jų judumui ir neleidžia deramai keistis žiniomis ir patirtimi; apgailestauja dėl to, kad privačiame sektoriuje kartais trūksta priemonių, panašių į viešajame sektoriuje taikomas personalo tvarkymo ir valdymo priemones;

26. ragina valstybes nares sudaryti palankesnes sąlygas dalyvauti Europos bendrijos mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos septintojoje bendrojoje programoje (2007–2013 m.)⁽¹⁾ užtikrinant veiksmingas paramos paslaugas, ypač nacionalinius informacinius centrus, kad būtų galima geriau pasinaudoti bendrojo finansavimo galimybėmis;

27. ragina valstybes nares ir valstybines mokslinių tyrimų įstaigas skatinti judumą, pavyzdžiui, laikant jį tvirta rekomendacija skiriant mokslui darbuotojus į pareigas ir perkeltiant į aukštesnes pareigas po to, kai jie grįžta pagyvenę kitose valstybėse narėse;

28. mano, kad valstybės narės turi toliau didinti biudžeto lėšas, skirtas moksliniams tyrimams, kad būtų galima kurti kokybiškas darbo vietas, atitinkančias pagrindinius etikos principus ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją;

⁽¹⁾ OL L 412, 2006 12 30, p. 1.

2009 m. kovo 12 d., ketvirtadienis

Europos mokslo darbuotojų mokymo tobulinimas, gebėjimų ugdymas ir patirties plėtimas

29. skatina valstybes nares pripažinti pramonės sektoriuje sukauptą mokslo darbuotojų patirtį vertinga savybe perkeliant juos į aukštesnes pareigas, kad būtų galima didinti judumą privačiame ir viešajame sektoriuose;
30. ragina valstybes nares investuoti į taikomuosius mokslinius tyrimus, kad būtų užtikrintas artimesnis universitetų, mokslinių tyrimų įstaigų ir privataus sektoriaus bendradarbiavimas;
31. primygtinai ragina valstybes nares gerinti jaunų mokslo darbuotojų karjeros galimybes, pvz., didinant finansavimą ir suteikiant galimybes būti perkeltiems į aukštesnes pareigas ne dėl darbo stažo, o dėl kitokių pasiekimų, pavyzdžiui, dėl gebėjimo diegti naujoves bei įmonėse atliktų stažučių;
32. ragina Komisiją ir valstybes nares persvarstyti teisinį doktorantūros studentų statusą valstybėse narėse ir ištirti galimybę valstybių narių darbo teisės aktuose nustatyti vienodą doktorantūros studento statusą;
33. primygtinai ragina valstybes nares skatinti jaunų mokslo darbuotojų karjeros perspektyvų gerinimą, be kita ko, palaikant tarpdalykinį mokymą ir pripažįstant tarpdalykinio judumo naudą;
34. ragina valstybes nares skatinti naujovių diegimą, remdamas aukštesnio rango mokslo darbuotojų tarpdalykinį, daugiadalykinį ir tarptautinį judumą, taip pat siekdamas prisidėti prie jaunų mokslo darbuotojų mokymo veiklos;
35. itin rekomenduoja užtikrinti geresnį mokslo darbuotojų parengimą visos jų karjeros metu, siekiant padidinti jų galimybes įsidarbinti ir gauti paaukštinimą;
36. pabrėžia, kad žinių visuomenėje puikių mokslo tyrimų pamatai padedami mokykloje; todėl ragina valstybes nares laikytis savo biudžetinių išpareigojimų švietimo srityje;
37. ragina Tarybą, Komisiją ir valstybes nares iš bendrojo biudžeto skirti daugiau lėšų moksliniams tyrimams, vadovaujantis priimtu išpareigojimu iki 2010 m. pasiekti 3 proc. augimą ir apmokyti vidutiniškai 600 000 daugiau mokslo darbuotojų;
38. pabrėžia, kad ypatingą dėmesį reikėtų skirti doktorantūros studentams, nes tai – pati mokslo darbuotojo karjeros pradžia; mano, kad jaunų mokslo darbuotojų judumas, ypač kompetencijos centrų tinkluose, padidintų jų galimybes prisidėti prie Europos mokslinių tyrimų plėtros;
39. ragina valstybes nares remti stipresnius akademinės bendruomenės ir pramonės ryšius ir mokslo darbuotojų bei valdytojų judumą tarp abiejų sričių, rengiant specialias programas, kaip antai Prancūzijoje įgyvendinama programa „Conventions Industrielles de Formation par la Recherche“ (CIFRE);
40. mano, kad pagal atitinkamas ES aukštojo mokslo programas vykdomi aktyvesni mainai, sutelkiant dėmesį į mokslinius tyrimus, padės parengti būsimas Europos mokslo darbuotojų kartas ir padidinti mokslinių tyrimų sektoriaus dinamiškumą;

*

* *

41. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.
-